

บทคัดย่อ

การพัฒนาเมืองอาจดูเป็นเรื่องที่ไกลตัวสำหรับคนในชุมชนต่าง ๆ ของจังหวัดสมุทรสาคร ดังนั้นการที่จะทำให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเมืองจึงต้องหาสิ่งที่เป็นเรื่องใกล้ตัวและเป็นประโยชน์ต่อชุมชน รวมทั้งให้ชุมชนเห็นคุณค่าของสิ่งที่มีในท้องถิ่นตนเองเพื่อให้เกิดความรักและผูกพัน ซึ่งสิ่งนี้เมื่อชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำแล้วจะเป็นการพัฒนาชุมชนและเมืองโดยภาพรวม การท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นสิ่งที่สามารถใช้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้ แต่ชุมชนนั้น ๆ ต้องมีสถานที่ วิถีชีวิต หรือประวัติเรื่องราวที่น่าสนใจสำหรับการท่องเที่ยวด้วย และเมื่อนักท่องเที่ยวมาเที่ยวในชุมชนนั้น ๆ ต้องทำให้ชุมชนได้ประโยชน์ด้วย ในขณะที่เดียวกันการที่จะทำให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวในชุมชนนั้น ๆ ชุมชนก็ต้องช่วยกันคิด จัดการ และดูแลรักษาพื้นที่ของชุมชนเองให้สะอาด สดวก ปลอดภัย และน่าเที่ยว ซึ่งก็เป็นผลทำให้เกิดการพัฒนาชุมชนนั้น ๆ โดยปริยาย รวมทั้งมีความยั่งยืนอีกด้วย และหากทำให้เกิดลักษณะนี้ในหลาย ๆ ชุมชน เมืองนั้น ๆ ก็จะเกิดการพัฒนาเมืองขึ้นโดยภาพรวมอย่างยั่งยืน

ด้วยแนวคิดดังกล่าว คณะผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาวิจัยการใช้ข้อมูลด้านประวัติศาสตร์และการท่องเที่ยวในการพัฒนาเมืองสมุทรสาครผ่านการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยเลือกชุมชนตำบลท่าฉลอมซึ่งเป็นชุมชนที่มีจุดน่าสนใจด้านประวัติศาสตร์และการท่องเที่ยวหลายประการเป็นพื้นที่ศึกษาวิจัย งานวิจัยนี้ได้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้โดยทำให้เกิดการท่องเที่ยวโดยชุมชนขึ้นที่ท่าฉลอมโดยการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนและการใช้ข้อมูลทางประวัติศาสตร์และการท่องเที่ยวทำให้เกิดความน่าสนใจในพื้นที่ชุมชนท่าฉลอมรวมทั้งทำให้ชุมชนเห็นคุณค่าของสิ่งที่มีในท้องถิ่นตนเองและเกิดความรักและผูกพัน ซึ่งมีผลทำให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลรักษาและพัฒนาพื้นที่ในชุมชน รวมทั้งเกิดกลุ่มอาสาพัฒนาเมืองสมุทรสาคร ยิ่งไปกว่านั้น ยังเป็นการจุดประกายทำให้ภาคส่วนต่าง ๆ ได้ให้ความสนใจและความสำคัญแก่ท่าฉลอม และเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเมืองที่ท่าฉลอมตามโครงการต่าง ๆ ของภาคส่วนนั้น ๆ ซึ่งโดยภาพรวมแล้วทำให้ท่าฉลอมกลายเป็นพื้นที่ตัวอย่างของการพัฒนาเมืองสมุทรสาครผ่านการท่องเที่ยวโดยชุมชนโดยใช้ข้อมูลด้านประวัติศาสตร์และการท่องเที่ยว ซึ่งผลของงานวิจัยนี้สามารถนำไปใช้ประโยชน์และขยายผลในการพัฒนาเมืองผ่านการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่ชุมชนอื่น ๆ ในจังหวัดสมุทรสาครหรือจังหวัดอื่น ๆ

คำสำคัญ: การพัฒนาเมือง, การท่องเที่ยวโดยชุมชน, การประยุกต์ใช้ข้อมูลประวัติศาสตร์และการท่องเที่ยว, สมุทรสาคร, ท่าฉลอม

Abstract

City development may be perceived as a topic distant from the daily lives of the people in Samut Sakhon province. However, to truly engage local communities in the process of development, authorities must find an angle that is relatable and beneficial for community members in order to inspire them to understand the value of local culture and ultimately feel committed to their communities. Thus, the development of the area and the city can be possible only with the engagement of local people. Meanwhile, community-based tourism is another method that can be utilized in order to achieve this goal. However, there must be tourist attractions, a unique way of life, or an interesting history in the local community to attract visitors. Once tourists visit the community, locals must also benefit from these activities. At the same time, to attract visitors, communities must come up with ideas to manage and ensure that attractions are clean, convenient, safe, and offer interesting activities for visitors, all of which will lead to the sustainable development of the community. If this process is carried out in multiple communities, the city will be developed in a sustainable manner.

With this idea, the researchers have carried out a study on the use of historical and tourism data for city development in Samut Sakhon through community-based tourism. Tha Chalom community has been selected as the case study of this research since the community has numerous interesting points about history and tourism. This research has served the purpose of promoting community-based tourism in the area as the Tha Chalom community has engaged in the project and used its historical and tourism data to attract visitors to the area, ultimately allowing the community to understand the value of local culture and feel committed to their community. Moreover, locals have engaged in maintaining and developing tourist attractions in the area, and have founded the Samut Sakhon City Development Volunteer Group as part of this initiative. The project also inspired the public and private sectors to pay attention to Tha Chalom community and become involved in developing Tha Chalom community in line with the responsibilities of each sector. Overall, the project has established Tha Chalom as a pilot area for city development in Samut Sakhon through community-based tourism using historical and tourism data. The results from this research can also be utilized and adapted for the development of cities through community-based tourism in other areas in Samut Sakhon or other provinces.

Keywords: City development, community-based tourism, adaptation from historical and tourism data, Samut Sakhon, Tha Chalom